

ЗАТВЕРДЖЕНО

Загальними зборами БО «Позитивні жінки»

Протокол від 27 вересня 2021 року

Стратегічний план Благодійної організації «Позитивні жінки» 2022-2024 роки

На сьогодні Україна займає одне з перших місць серед країн Європи за кількістю ВІЛ-позитивних осіб. За оціночними даними, на 1 січня 2021 року в Україні на диспансерному обліку знаходяться 129 362 особи, з яких 59 921 – жінки (46%). За січень-серпень 2021 р. в Україні офіційно зареєстровано 10460 випадків ВІЛ-інфекції, 2933 випадки СНІДу та 1294 смерті, зумовлених СНІДом.

Питання протидії ВІЛ і СНІДу включене до пріоритетів державної політики України у сфері охорони здоров'я та соціального розвитку, що зобов'язує державу діяти у відповідності до міжнародних зобов'язань – зокрема впроваджувати Політичну декларацію щодо ВІЛ і СНІД.

Законодавчо, Україна гарантує доступність і якість медичного обстеження, спостереження, надання психосоціальних, юридичних і медичних консультацій, медичну допомогу та медикаментозне забезпечення, соціальний та правовий захист і недопущення будь-яких форм дискримінації в зв'язку з ВІЛ-інфекцією. На практиці моделі надання медичних, соціально-правових та інших послуг не враховують гендерні норми, стигматизацію в суспільстві і з боку постачальників послуг.

Історія організації

1 лютого 2013 року організація отримала юридичну реєстрацію, і цього ж року було проведено стратегічне планування на 2014-2015 роки.

В 2014 році ВІЛ-позитивні жінки отримали свій перший досвід участі у підготовці звіту України CEDAW. Ми приймали участь у робочих засіданнях і подання усних і письмових пропозицій стосовно прав і потреб жінок і дівчат з уразливих груп: дівчат і жінок із позитивним ВІЛ-статусом; жінок, які вживають наркотики; жінок у комерційному сексі; жінок у місцях позбавлення волі; лесбійок і трансгендерних жінок.

Наприкінці 2015 року “Позитивні жінки” розпочали перше дослідження на базі спільноти “Сексуальне і репродуктивне здоров'я, гендерна рівність та права людини, гендерне насильство, економічні та політичні можливості жінок, що живуть з ВІЛ в Україні”. Головними цілями дослідження стали: збір та аналіз проблем і потреб жінок, що живуть з ВІЛ, в Україні в сфері сексуального та репродуктивного здоров'я, гендерної рівності та прав людини, гендерного насильства, економічних і політичних можливостей. Дослідження стало унікальним, бо вперше в Україні було організовано та проводилось самими жінками, яких торкнулась епідемія ВІЛ. У 2016 році дослідження було завершено, воно охопило 1000 ВІЛ-позитивних жінок в 20 регіонах України. Аналіз його результатів став основою для наступних активностей, запроваджених організацією протягом 2016-2017 років.

У 2017 році представниці організації увійшли до складу комітетів Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу: Комітету з програмних питань та

Наглядової комісії за реалізацією грантів Глобального фонду по боротьбі зі СНІДом, малярією та туберкульозом. Це надало можливість виносити нагальні питання стосовно жінок, які живуть з ВІЛ, на розгляд на національному рівні і залучення партнерів до їх вирішення.

Починаючи з лютого 2018 року, організація офіційно розширила свою діяльність на 10 регіонів України, через надання довіреностей регіональним представницям та систематизацію діяльності з адвокації та дослідження прав жінок, які живуть з ВІЛ в Україні. Вперше представниця організації виступила з доповіддю на засіданні Верховної Ради в Україні, де представила правові проблеми та виклики, з якими стикаються жінки, які живуть з ВІЛ. Цього ж року діяльність організації була представлена на 22-й Міжнародній конференції з ВІЛ у Амстердамі: виступ представниць на панельних засіданнях, участь у постерній презентації результатів проекту з надання послуг жінкам-переселенкам з ВІЛ, виступ соціального театру, презентація та продаж виробів, зроблених жінками, які живуть з ВІЛ.

З ініціативи нашої організації, щороку, починаючи з 2015, в Україні проводиться Національний жіночий форум з ВІЛ та СНІД з міжнародною участю. У своїх Резолюціях учасниці закликають людей, які приймають рішення, та партнерів звернути належну увагу на потреби жінок та дівчат, та враховувати їх думку під час створення програм.

Починаючи з 2014 року БО «Позитивні жінки» проводять масштабну кампанію до 16 днів проти гендерного насильства під назвою «Насильству немає виправдання!», яка є частиною регіональної кампанії, що охоплює 12 країн Східної Європи та Центральної Азії. Заходами охоплюються всі області, де присутні представниці організації: це міні-тренінги; заняття з арт-терапії; фотосесії для жінок, які пережили насильство; соціальні кіноклуби з обговоренням теми гендерного насильства; створення і демонстрація соціальних відеороликів про гендерне насильство; проведення соціальних опитувань; вуличні вистави та флешмоби; навчання студентської молоді; тематичні групи взаємодопомоги.

2019 рік виявився надзвичайно показовим щодо реалізації прав та можливостей жінок, які живуть з ВІЛ. Наша спільнота домоглася внесення змін до наказу МОЗ №579, відповідно до якого, з червня 2019 року жінки з ВІЛ можуть користуватися допоміжними репродуктивними технологіями, а саме методом екстракорпорального запліднення. Вперше жінки, які живуть з ВІЛ, отримали окреме місце у Національній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу при Кабінеті Міністрів України. Географічно діяльністю організації було охоплено 13 регіонів. В другій половині 2019 року було проведено дослідження "Моніторинг насильства серед жінок, які живуть з ВІЛ, в програмах профілактики, догляду та підтримки у зв'язку з ВІЛ".

В 2020 році через пандемію COVID-19 в обмежених умовах функціонування опинилися багато неурядових організацій і, зокрема, БО «Позитивні жінки». Ми не припиняли свою діяльність протягом року, змінивши формати роботи, застосовуючи індивідуальні консультації, віддалену онлайн працю, посилений контроль за станом здоров'я. Рік відзначився рядом здобутків організації та спільноти: розширено діяльність вже на 20 областей України; організовано та проведено 6-ий Національний Жіночий Форум з ВІЛ та СНІД (у комбінованому форматі – офлайн та онлайн) і перший Марш Жінок, які живуть з ВІЛ та їх соратниць.

За активної участі нашої організації, внесено зміни до наказу МОЗ України про зняття заборони на усиновлення для людей, які живуть з ВІЛ, в Україні, що почалося з судової тяганини ВІЛ-позитивної активістки, яка є регіональною представницею БО «Позитивні жінки». В рамках розвитку в Україні ініціативи АНФ «Дівчата діють» ми організували та провели унікальне дослідження «Особисті та соціальні аспекти життя і потреби ВІЛ-

позитивних дівчат віком 14-18 років в Україні» у співпраці з Фондацією АнтиСНІД-США в Україні (АНФ-Ukraine). Дослідниці з'ясували особистий та соціальний контекст життя 250 ВІЛ-позитивних дівчат щодо освіти та самореалізації, авторитетів та каналів комунікації, життя з ВІЛ, сексуального і репродуктивного здоров'я, прав людини та психічного здоров'я.

В 2021 році БО «Позитивні жінки» залучили для реалізації статутної діяльності ряд нових донорів: ООН Жінки в Україні, ПРООН, AFEW, ЕСОМ, продовжили діяльність за підтримки Українського жіночого фонду та АНФ.

Влітку 2021 року, було проведено дводенну зустріч зі стратегічного планування, за фасилітації експертки ГО «Інсайт» Олени Шевченко.

Спираючись на діяльність БО «Позитивні жінки» в 2018-2021 роках та огляд ситуації, учасниці організації перевизначили місію, цілі, завдання та напрямки роботи, які буде деталізовано у операційному плані організації.

У 2021 році стратегічний план було переглянуто та визначено нові стратегічні програми на 2022-2024 роки.

1. *Здоров'я*
2. *Гендерна рівність*
3. *Адвокація та просування прав*
4. *Організаційний розвиток*

Місія:

Ми об'єдналися для того, щоб жінки, які живуть з ВІЛ в Україні, могли вільно, без бар'єрів та обмежень, реалізовувати свої права та можливості, а також почувати себе захищеними від стигми, дискримінації та насильства.

Бачення (внутрішнє):

Всеукраїнська експертна організація, що надає ресурсну допомогу та послуги, адвокатує, просуває, захищає права та інтереси жінок, які живуть з ВІЛ в Україні.

Бачення (зовнішнє):

Світ, у якому жінки, які живуть з ВІЛ, вільні від стигми, дискримінації та насильства, що пов'язані з ВІЛ-позитивним статусом та гендерною ознакою, можуть безперешкодно розвивати, реалізовувати та зміцнювати свій потенціал, отримуючи необхідну якісну допомогу, підтримку та послуги.

Наші цінності:

- **Ресурсність:** БО «Позитивні жінки» надають необхідний ресурс жінкам, які живуть з ВІЛ, для їх підтримки та розвитку.
- **Взаємопідтримка:** ми віримо у те, що жінки мають допомагати та підтримувати одна одну.
- **Допомога жінкам, які позбавлені ресурсів:** пріоритет в нашій діяльності надається найбільш вразливим жінкам, які позбавлені доступу до ресурсів.
- **Безпечний простір:** ми створюємо безпечний простір для жінок, які живуть з ВІЛ.
- **Прийняття різного досвіду:** ми віримо в те, що кожна з нас є частиною нашої спільноти і наша різноманітність надає нам ресурсності.
- **Інклюзивність:** ми намагаємося створювати рівні умови для різних жінок.

- **Чуйність до різноманіття:** кожна з нас належить до різних спільнот та має різні ідентичності. Наша сила у прийнятті нашої різноманітності.
- **Фемінізм:** ми віримо в силу жінок та зміну патріархальної системи пригноблення жінок.

Завдання на 2022-2024 роки:

1. Комплексна підтримка жінок, які живуть з ВІЛ.
2. Надання унікальних послуг жінкам, які живуть з ВІЛ.
3. Створення безпечного простору для жінок, які живуть з ВІЛ.
4. Надання можливостей для професійного та особистого розвитку жінкам, які живуть з ВІЛ.
5. Надання інформації для захисту своїх прав і просування своїх інтересів жінкам, які живуть з ВІЛ.
6. Створення платформ для обміну досвідом, знаннями та потребами для жінок, які живуть з ВІЛ.
7. Підвищення видимості та посилення голосу жінок, які живуть з ВІЛ, на регіональному, національному та міжнародному рівнях.
8. Створення інформаційних, освітніх та адвокаційних ресурсів про і для жінок, які живуть з ВІЛ.
9. Навчання дружніх спеціалістів необхідним знанням та вмінням для роботи з жінками, які живуть з ВІЛ.

Програми:

1. Здоров'я

- 1.1. Доступ до АРВ препаратів для жінок, які живуть з ВІЛ.
- 1.2. Доступ до гінекологічних послуг (репродуктивне здоров'я).
- 1.3. Доступ до препаратів для раннього переривання вагітності, переривання лактації.
- 1.4. Підбір антиретровірусної терапії по індивідуальному запиту.
- 1.5. Проведення груп взаємопідтримки для жінок, які живуть з ВІЛ.
- 1.6. Доступ до доконтактної профілактики.
- 1.7. Надання інформаційних послуг щодо здоров'я та доступу до медичних послуг жінкам, які живуть з ВІЛ.

2. Гендерна рівність:

- 2.1. Просування питань гендерної рівності на національному, регіональному та міжнародному рівнях.
- 2.2. Робота в партнерствах та коаліціях з різними жіночими/феміністичними організаціями та ініціативами.
- 2.3. Участь у феміністичних акціях та подіях.

3. Організаційний розвиток:

- 3.1. Розвиток регіональних представництв у всіх областях України.
- 3.2. Навчання, обмін досвідом, стажування для представниць організації, розвиток лідерства.
- 3.3. Створення індивідуальних планів роботи у регіонах.
- 3.4. Створення та розвиток центрів для жінок у регіонах (ком'юніті-центри).
- 3.5. Створення комунікаційної стратегії.
- 3.6. Чіткий план операційної діяльності на кожен рік.
- 3.7. Розробка програми організаційних внесків (донецьків).

3.8. Розширення персоналу організації: психолог та юрист.

4. Адвокація та просування прав:

4.1. Підготовка тіньових звітів.

4.2. Робота з органами місцевого самоврядування щодо покращення доступу жінок, які живуть з ВІЛ, до послуг у сфері охорони здоров'я та соціального захисту.

4.3. Робота з органами державної влади над усуненням дискримінаційних положень стосовно жінок, які живуть з ВІЛ, із законів та підзаконних актів, нормативних документів.

4.4. Моніторинг ситуації з дотриманням прав жінок, які живуть з ВІЛ.

Ризики:

- Брак фінансової стабільності.
- Конкуренція організацій, що працюють у сфері ВІЛ/СНІД.
- Брак професіональних вмінь та знань у сферах охорони здоров'я, гендерної рівності та прав людини.
- Відсутність комунікаційної стратегії.
- Вигорання активісток.
- Відтік кадрів у сферу бізнесу.
- Пандемія COVID-19 та діджиталізація послуг.